

Motion till riksdagen 2013/14:C426

av Meeri Wasberg (S)

Skärgården och kulturarvet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt se över lagstiftningen för att skydda skärgården, så att dess kulturmiljöer värnas.

Motivering

Plan- och bygglagen (PBL) och angränsande lagstiftning behöver ses över för att inte riskera att skärgårdens kulturmiljöer skövlas. Stockholms skärgård är en storstadsnära glesbygd och den utsätts för ett stort exploateringsstryck. Tyvärr har inte alla som äger en permanent bostad eller ett fritidshus förståelse för den speciella miljö som skärgården är – vare sig när det gäller natur eller bebyggd kulturmiljö.

Det finns många exempel på att naturen får anpassa sig efter hus och ledningar istället för tvärtom. En stor del av lagstiftningen utgår från tekniken och tar föga hänsyn till naturen och kulturmiljön. Även om en fastighetsägare vill, är det också svårt att restaurera hus till sitt ursprungliga skick som är kulturhistoriskt intressanta med traditionellt hantverk utan att bryta mot lagstiftningen på någon punkt.

När det gäller markarbeten framgår det av Boverkets byggregler (BBR) 2:4 Markarbeten, att det handlar om förberedelser, vad man ska tänka på samt säkerhet. Där efterfrågas sprängplaner för den tekniska beredningen, men ingenting om kopplingen till miljöbalken och frågan om skövling av natur. Ingenting upplevs idag hindra skövling av naturen som inte skyddas av exempelvis en status som Natura 2000-område.

Om vi går vidare till energinormerna och tittar på till exempel Huvudskär i Haninge skärgård, finns det ett förbud mot förvanskning i plan- och bygglagen (PBL), men det är svårt (för att inte säga omöjligt) att klara vid tillämpning av Boverkets byggregler (BBR) 9 Energihushållning. Om husen ska

Fel! Okänt namn på

restaureras kommer det i praktiken vara nödvändigt att klä in dem helt och hållet. Idag krävs 30 cm isolering, medan de flesta husen enligt uppgift har 15 cm. Likaså har fönstren lägre värmevärden, enligt uppgift cirka 30 procent mot nya. Här framstår det som tydligt att även personer som vill göra sitt bästa för att bevara kulturmiljöer i skärgården, möter betydande hinder.

Det finns en rad andra nya bestämmelser som ”taggar i” varandra, till exempel att det ska finnas en kontrollansvarig, att energiåtgången ska beräknas på förhand, att det ska vara byggsamråd och att skisserna ska vara professionella. Allt detta styr utvecklingen mot typhus och risken är stor att fastighetsägare som vill bevara kulturmiljöer får svårt att göra det. Därför är det viktigt att se över lagstiftningen för att komma åt de hinder och kollisioner som finns i lagstiftningen och dess tillämpning som försvårar möjligheten att värna skärgårdens kulturmiljöer. Skärgården måste skyddas – inte skövlas!

Stockholm den 27 september 2013

Meeri Wasberg (S)